

FAGERHAUG - TROLLHEIMEN -
AURSJØTRAKTENE - DOMBÅS
VED CAND. PHIL. OTTO OTTESEN*)

Hvis man som student undlater å gå på fottur, har man vært student forgjeves. Her skal berettes om en av de mange turer studentene Thaulow, Bauck og Ottesen har foretatt. Bauck var forresten ikke med på så mange av dem; denne er dog blitt ham et minne for livet — av en spesiell årsak; dog derom senere. Dessuten startet turen fra hans familiehytte i Grytdalen ved Fagerhaug, altså stasjonen før Opdal.

Allerede i mai er det vanskelig å samle tankene omkring studiene, og i juni kan man like godt opgi dem. På den tid av året pleiet vi da å legge jussen og filologien på hyllen og isteden kaste oss over kartstudiet, — det gjaldt å finne en original tur, nye ruter i allerede kjente trakter og nye trakter med kjente ruter og disses kombinasjon var studiets mål, og når så sneen var smeltet tilstrekkelig i fjellene, gjaldt det å anvende disse studieresultater i praksis.

Som regel stemte ikke teori og praksis overens, som ellers også i livet, men i det store og hele har vi dog hatt utmerket utbytte av våre studenterfoturer.

I begynnelsen av juli 1924 drog vi op til Baucks hytte, hvor vi lå i noen dager, besteg Grythatten og Trollhytten og ellers levet hytteliv etter beste opskrift. Da vi hadde spist og drukket op den medførte proviant, startet vi på fotturen. Den siste dagen på hytta var vi til en avveksling tidlig på benene; det gjaldt å bringe hytta i orden igjen og komme avsted til Gjevilvasshytta. Vi fulgte Grytbekken et langt stykke, gikk så over kammen på Brattskarven og ned til Vekveåen. På Brattskarven fikk vi en veritabel snestorm som gjorde oss gjennemvåte. Fra Vekveåen satte vi kursen mot

Gammelseterberget, og da vi rakk frem dit hadde vi et strålende syn: Gjevilvannet omkranset av snekladde fjell. Nedstigningen til Skarvannet var kolossalt bratt og anstrengende og bevirket «storskjelen» i lårene. Over heia i myr ned til Gjevilvannet gikk det i jevnt sig, og vi kom frem til turisthytten i sekstiden, — fra Grytdalen startet vi i tolvtiden, avstanden er omtrent 22 km.

Ved Gjevilvannet traff vi to studiekamerater som lå i en av de mange Trondhjemshyttene. De blev med oss næste dag til Trollheimshytta via Blåhø. Vi mistet snart vardingaen, så Gjerdøla måtte vades og marsjen blev tung og myret til vi traff på vardingaen ved det sted Gravbekken og Kambekken møtes. Vi forserete Blåhø litt for tidlig, så det blev en smule klatring. Det var en strålende dag med vid utsikt, såvel Rondane som Sylene såes tydelig i kikkerten. Turen gikk så videre over de to tjern like nord for Blåhø, over Mellemfjellets to topper og ned til Trollheimshytta i bratt nedstigning. Våre to studiekamerater vendte dagen etter tilbake til Gjevilvannet, vi skulde til Kårvatn og hadde flere alternativer å velge imellem. Det første gjaldt Neådalssnota, den merkelige og interessanteste topp i Trollheimen, det annet var Sadlen fra nord og ned i Nøstådalen, det tredje var Foldalen—Neådalen, og det fjerde Romådalen. Å forserere Neådalssnota var den morgen temmelig tvilsomt på grunn av tykk skodde, det samme gjaldt Sadlen, i Neådalen beitet store okseflokker. Tåken syntes dog å skulle lette, og vi la i vei mot Sprikletjernene for derfra å «ta» Sadlen. Lot det sig ikke gjøre, vilde vi gå Romådalen ned til Todalen. Ved Solliraben så vi ikke noe til Sadlen, som var innhyllet i skodde, og da vi var kommet et stykke inn mot Romådalen satte det inn med så tykk Møretåke og regn at vi blev nødt til å følge vardingaen gjennem den kjedelige Nøstådal, en tur som vi hadde gått før. Vi kom frem til Kårvatn i femtiden, temmelig fjellvåte.

Dagen efter var vi heldigere, idet iallfall to av oss på vei til Storli fikk avlegge en visitt på Tohatten. Vi fulgte vardingaen til Fallbekken, som kommer fra tjernene rett nord for Skarnebba. Det var en forferdig opstigning, så skilte vi lag. Jeg hadde skadet foten litt dagen i forveien, gikk derfor langs tjernene til høide 1186 på Tohatten, de to andre gikk over toppen 1440 m. Vi holdt i høiden og gikk i skaret mellem Storbekkhø og Veslekollen ned til Storli,

*) På grundlag av Christian Thaulow Jnr.s optegnelser.

hvor vi som vanlig tok inn hos Halvar Storli. Han lappet våre sko til vi skulle ta fatt på turens annen del: mellomleddet mellom Trollheimen, de kjente trakter gjennemstreifet ad dels nye ruter, og Aursjøtraktene som vi for første gang skulle hjemmøke. Forbindelsen er ikke nettop turistvei, men tiltross for at man må helt ned i Sundalen og op igjen på den andre siden, er det dog anbefalelsesverdig å prøve den, det er bare sundt å klyve litt op og ned, eller rettere omvendt. Vel, etter en solid frokost begav vi oss avsted, langs Sløbekken op Gregorskaret til tjernet 1214. Derfra bøiet vi av i sydøst, skrådde jevnt opover, vi skulle nemlig «innom» Kråkvåsstind, gikk forsiktig over den bratte breen syd for Sandvannet og op på toppen. Kråkvåsstind er 1695 meter, altså høiere enn Snota. Noen større utsikt var det ikke den dagen, så vi begynte nedstigningen med en gang om Kråkvann ned til Langbakkseter i Volladalen. Her fikk vi tett skodde. Noen vei videre fant vi først ikke, og å begi sig videre nedover på den bratte Volladals venstre side vilde etter kartet være det glade vanvidd, mens elven som gikk i stryk nede mellom de glatte fjellvegger var umulig å passere. Omsider fant vi en livsfarlig klopp over et felt stryk. Den bestod av to lange tømmerstokker, hvor på var lagt løse flate hellesten. Det fuktige vær hadde gjort både trestokkene og stenene glatte, skosålene våre var også blitt våte av å vandre i setergress, så det var ikke å undres på at vi betenktes oss før vi prøvet «broen», det skulle ikke så mange bevegelser til før ryggsekkene kunde ta en overhaling og vi komme litt vel fort ned i Sundalen. Nå, men over måtte vi, og det gikk bra, men det var ikke fritt for at man følte sig en smule ynklig, da de løse stenene beveget sig under ens føtter. På den annen side lå Vollaseter, og derfra gikk et slags vei stupbratt ned gjennem liene. Hvordan folk er i stand til å komme med krøter og kløvhest op til disse setrene, er vanskelig å begripe. Det regnet nu tett, og gresset var så glatt i den bratte lien, at vi stadig gikk overende og rutsjet metervis nedover. Endelig lettet skodden, og vi så Sundalen næsten under oss flere hundre meter. Omsiden kom vi ned til landeveien med ubeskrivelig ømme tær og våte til skinnet, og i femtiden var vi fremme ved Gjøra skysstasjon. Vi var startet i halvtolvritten, og avstanden var 24 km.

Denne turen er en av de interessanteste vi har hatt; Volladalen

er temmelig vill og overgangen over Vollabekken var likefrem uhyggelig.

Om kvelden diskutertes næste dags rute. I tilfelle styggvær skulle vi nøie oss med å gå til Gruvedalshytta, blev det godvær vilde vi gå frem til Aursjøhytta. Det blev godvær. Vi kom tidlig avsted og travet raskt et stykke landevei, så bygdeveien op til Svisdal med særlig en bratt bakke, omrent tre ganger Stenberget, som tilbakelaes uten å «geare» over, det var nemlig et strålende vær, passe kjølig ennu, det blev varmere ut på dagen, det gjaldt altså å nytte temperaturen. Fra Svisdal var det flat vei til Havsås og Røimoen. Her begynte amtskartet. Vi bøiet inn i Gruvedalen, og etter en hård marsj på god setervei kom vi frem til Gruvedalshytta i tretiden. Hytta er Kristiansunds turistforenings eiendom. Der er ingen betjening, men mat fåes på seteren. Efter en halvtimes mat hvil fortsatte vi mot Aursjøen. Vi fulgte den oppvardede rute. En tre kvarters gang fra hvilestedet var Bauck utsatt for et fatalt uhell. Vi kom til en meget strid bekk, som måtte vades. For lettere å kunne holde balansen slengte han sekken over, den landet også på den andre bredden, men — vippet tilbake og blev tatt av strømmen og forsvant. Vi sprang alle tre dels barbent og dels med bare ben i støvlene nedover langs bekken til et sted hvor den svinget. Under en stor sten hadde sekken satt sig fast, men vindjakken som hadde vært fastspent under lokket, var tatt av elven. Og i vindjakken lå lommeboken — ungdom og lettsindighet! — med hele hans kontante beholdning. All videre søkning var forgjeves, og 110 kroner — hittil hadde vi to andre gjort op, nu var det hans tur — var på vei til Sundalsøra. Uhellet, som sinket oss en times tid, tok vi som menn, d. v. s. vi fortsatte til Aursjøen, bare i litt raskere tempo etter at vi var kommet op på vidda. Vi var dog ikke fremme ved hytta før klokken ti aften, og hadde da vært tolv timer underveis fra Gjøra; den dagen tilbakelaes ca. 45 km.

Egentlig hadde det vært vår hensikt å fortsette sydover til de såkalte «Sønnmørskje alper», men tapet tvang oss til å renonsere på denne oplevelse og isteden söke jernbanen. Dog hadde vi ennu penge nok til to dagers tur og bestemte oss derfor til å nå Dombås tilfots på disse to dagene; vi hadde altså to drøie dagsmarsjer foran oss. Som mellomstasjon hadde vi utsett Skamsdalsseteren. Vi var unektelig en smule støle dagen etter, men myknet snart op i pent

«trav» langs Aursjøens høire bredd. Til Gåsebu ved Gautsjøen brukte vi vel tre timer på flat vei etter setersti. Efter en halv times hvil fortsattes langs Gautsjøen til Kvitsetrene, hvorfra vi gikk over vannskillet i ulendt myrterren, traff så på den vardede vei fra Sørelvsetrene til Skamsdalen. Den gikk, så det ut til, i jevn stigning over en åsrygg bak hvilken vi skulde nå Skamsdalshytta. Men som det så ofte hender: ønsket om å komme frem gjorde i tankene veien kortere enn den i virkeligheten var. Da vi således vel var kommet på toppen av «åsryggen», viste der sig en annen bakenfor, da også den var ekspedert, var det en smule vidde å traske over, og som en noe ubehagelig avslutning på dagens anstrengelser fikk vi en bratt nedstigning til hytta. Klokken halv ni var vi fremme, og fotvasken var en utsøkt nytelse.

Det gjaldt dagen etter å nå daghurtigtoget til Trondhjem. Det var omrent tre mil til Dombås, også måtte vi tidlig avsted. Dagen før hadde vi gått tre og en halv mil, og siden Halvar Storli hadde lappet våre sko, hadde vi slitt bra på sålene, som det nu ikke var så meget igjen av. Vi fulgte en sterk sti ned til Nysetrene, som lå ved elven Jora. Det var et virkelig mälerisk landskap vi vandret i, minnet om malerier av våre gamle mestre. Våre ømme ben og vårt hastverk gjorde dog at vi ikke kunde nyte maleriet i lengere tid. Langs Jora skulde det gå en sti på venstre side. Den så vi dog ikke stort til, så det blev en tung marsj i ulende og myr. Enkelte steder sendte elven lange armer innover, så vi måtte gjøre store omveier for å komme utenom. Det var ikke videre lystelig, vi kom sent frem og trodde en stund at vi ikke vilde nå toget, og angret på at vi ikke var gått over elven ved Nyseter og hadde fulgt høideryggen fremover og så gått ned til Holaker, hvorfra vi hadde bestemt oss til å ta landeveien fatt. Omsider kom vi dog frem til kloppen over Jora ved Reindalssetrene, og herfra gikk det lett på god vei over heiern.

Fotturen avsluttedes så med en to og en halv times kjedelig landeveistraving på tynnslitte såler. I halv fem-tiden nådde vi frem til Dombås, en times tid før togets ankomst. Vi byttet og stelte oss i skogen ved stasjonen for at vi kunde se noenlunde anständige ut når vi gikk på toget. Efter å ha kjøpt billett, hadde vi enda råd til en halv landsøl hver. Den smakte fortreffelig.

EN JEGER GÅR OG JAGER — —.

EN LITEN JAKTHISTORIE

AV HARALD LANGHELLE

Hele dagen har jeg drevet på å fiske i Stor-Lunna. Noen nevneværdig fangst er det ikke blitt, men så er det da heller ikke mening at jeg skal leve av den ørreten jeg trekker på land. I en liten halvrund pram, som nærmest ligner en tresko, har jeg rodd frem og tilbake over vannet både med flue og sluk, men fangsten er det blitt bare så som så med.

En og annen idiot har selvfølgelig hengt sig bort i redskapen — det vil jo være merkelig om så ikke skjer — men noe fiske å snakke om er det ikke.

Jeg ligger og plasker i øvre enden av vannet. De små fluene jeg har rodd opover langs landet med tar jeg av og setter på et par fluer for storørret, og så skjærer jeg tvers over straumen, gjen- nem bakevjen hvor elven kommer ned, følger straumen nedover og tar samme runde op igjen.

Forgjeves. Flere ganger gjør jeg samme tur. Fluene hopper og danser over straumskavlene; jeg slutter å ro og lar båten drive, mens jeg tar stangen og slenger etter alle kunstens regler. Alt hjelper like lite. Ikke en eneste fisk velter sig i vannskorpen og slår etter fluene; bare en halvråtten tømmerstokk driver forbi, så jeg i en fart må snelle inn alt jeg orker for ikke å få den på kroken. En slik fangst vil jeg nødig ha.....

Jeg ror ut av straumen, setter mindre fluer på og fortsetter nedover vannet. Stangen ligger ute, og fluene sleper akterut. Det er bare å holde passelig fart og ikke plaske alt for mye med årene så blir det nok fisk.

Men det blev ingen fisk.